

عنوان مقاله:

سلامت آبخیز (قسمت سوم): مدل مفهومی بنیه، ساختار و انعطاف پذیری (VOR)

محل انتشار:

فصلنامه ترویج و توسعه آبخیزداری، دوره 5، شماره 16 (سال: 1396)

تعداد صفحات اصل مقاله: 8

نویسندگان:

زینب حزبای - دانشجوی دکتری علوم و مهندسی آبخیزداری، دانشکده منابع طبیعی، دانشگاه تربیت مدرس، نور مازندران، ایران.

سید حمیدرضا صادقی - استاد گروه مهندسی آبخیزداری، دانشکده منابع طبیعی، دانشگاه تربیت مدرس

خلاصه مقاله:

اقبال روزافزون محققان، سیاست گزاران و برنامه ریزان جهان به بحث توسعه پایدار از یک سو و افزایش بی رویه جمعیت، تخریب محیط زیست، نابودی گونه های جانوری و استفاده بیش از حد از منابع طبیعی از سوی دیگر موید ضرورت کسب اطلاعات لازم در خصوص وضعیت سلامت زیست بوم های مختلف حوزه های آبخیز می باشد. تا بدین وسیله بتوان تا حد امکان برنامه ریزان کلان کشور را در راستای افزایش پایداری حوزه های آبخیز و استفاده بهینه از منابع موجود یاری نمود. امروزه حفظ سلامت زیست بوم به عنوان یک رویکرد جدید در مدیریت محیط زیست مورد توجه سطوح مختلف مدیریتی، تصمیم گیری و سیاست گذاری قرار گرفته است و روش های متنوعی برای ارزیابی سلامت زیست بوم ها ارائه شده است. یکی از این روش ها استفاده از مدل های مفهومی شاخص محور می باشد. بر این اساس پژوهش فعلی به معرفی مدل مفهومی بنیه- ساختار- انعطاف پذیری (VOR) مورد استفاده برای ارزیابی سلامت زیست بوم پرداخته است تا بتوان با کمک آن اطلاعاتی ارزشمند برای انجام مطالعات جامع در راستای مدیریت جامع و همه جانبه حوزه های آبخیز کسب نمود. تعیین سلامت حوزه های آبخیز در بسیاری از مناطق جهان از جمله ایالات متحده امریکا، چین، هند، کانادا و استرالیا به خوبی مورد توجه قرار گرفته است. در حالی که در ایران هنوز مطالعات مستندی در زمینه ارزیابی سلامت آبخیز ارائه نشده است. حال آن که تخریب زمین در ایران به دلیل رشد فزاینده صنعتی و مدیریت نامناسب کشاورزی به یک معضل اساسی تبدیل شده است، لذا پایش حوزه های آبخیز و تعیین وضعیت سلامت آن ها در امر برنامه ریزی و سیاست گذاری به منظور مدیریت سازگار اجتناب ناپذیر است.

کلمات کلیدی:

توان اکولوژیکی زیست بوم، شاخص های پایداری، مدل مفهومی ارزیابی سلامت آبخیز، نمایه های زیست بوم سالم

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1871866>

